

Helsingin, Turun ja Oulun seutukuntien sisäinen muutto voimakasta

Elli Heikkilä

Maan sisäinen muutto on merkittävä aluerakennetta muokkaava tekijä niin koko maassa kuin kuntien sisällä. Tätä kuvastaa se, että 264 144 henkeä oli tehnyt muuttopäätöksen ja vaihtoi asuinkuntaansa maassamme vuonna 2009. Edellisenä vuonna luku oli hieman suurempi eli 269 032 henkeä ja sitä edellisenä vuotena tätäkin lukua 10 000 henkeä suurempi. Talouden suhdannevaihtelut vaikuttavat muuttovirtojen sykleihin. Nykyisellä taantumalla on oma merkityksensä yksilöiden muuttopäätösprosesseihin, ts. muuttaako vai jäädäkö paikoilleen.

Maamme seutukunnissa, esimerkkeinä Helsingin, Turun ja Oulun seutukunnat, muutto tapahtuu huomattavissa määrin seutukuntien sisäisenä muuttona. Tämä korostuu etenkin Helsingin seudulla, missä pääkaupungin naapurikuntina sijaitsee väestöltään suuria kaupunkeja, kuten Espoo ja Vantaa. Yksistään Helsinki, Espoo ja Vantaa käsittävät yhteensä yli 1 miljoonan henkilön väestöpohjan, jonka piirissä tapahtuu liikehdintää ja pysyvää asuinpaikan vaihdosta. Analysoitaessa tarkemmin Helsingistä poismuuttoa, suurin virta vuonna 2009 on ollut Vantaalle ja Espooseen, ts. molempiin kuntiin on suuntautunut reilu viidennes poismuutosta. Yhteensä näihin kahteen naapurikuntaan on siten suuntautunut 44 prosenttia helsinkiläisten muuttokohteista maan sisällä. Ajallemme onkin tyypillistä, että kaupunkien välinen muutto on voimakasta: kun ennen muutettiin maaseutualueiden välillä, vuonna 1951 näitä muuttoja oli 45 prosenttia kuntien välisestä muutosta, niin tänä päivänä kaupungista toiseen muuton osuus on sama 45 prosenttia. Helsinkiin muutetaan luonnollisesti myös Espoosta ja Vantaalta, mutta näiden kuntien suhteen muuttotase on lievästi tappiollinen pääkaupungille.

Turusta muutossa seutukunnan tärkeimpinä kohteina ovat olleet Kaarina (13 prosenttia) ja Raisio (7 prosenttia). Tähän väliin yltää Helsinki, jonne

on muuttanut joka kymmenes Turusta poislähtenyt vuonna 2009. Muihin etelän suurempiin kaupunkeihin Tampereelle, Espooseen ja Vantaalle on mennyt muutamia satoja henkilöitä, mutta selvästi vähemmän kuin aikaisemmin mainittuihin kohteisiin. Tulomuutto Kaarinasta ja Raisiosta Turkuun on ollut pienempää kuin muutto vastakkaiseen suuntaan ja siten alueen keskus on menettänyt väestöään seudun sisäisessä muutossa. Helsingin suhteen Turulle on muuttotappiota kertynyt 311 henkeä vuonna 2009.

Myös Oulussa seutukunnan sisäinen muutto on huomattavaa. Tärkeimmät muuttokohdealueet oululaisille ovat olleet sen seudulla Kempele, Haukipudas, Kiiminki ja Oulunsalo. Yksittäisistä kunnista eniten muuttoja on silti suuntautunut Etelä-Suomeen Helsinkiin: 896 henkeä muutti pääkaupunkiin vuonna 2009 ja Oulun muuttotappion suuruus sen suhteen oli 341 henkeä eli väestömäärältään samaa suuruusluokkaa kuin Turulla. Oulu on kohdannut muuttotappiota myös yllä mainittujen seutukunnan kuntien suhteen lukuun ottamatta Oulunsaltoa, jonka suhteen on ollut lievää muuttovoittoa.

Seutukuntien välisissä muutoissa korostuvat asuamiseen liittyvät syyt. Työssäkäyntialueet ovat laajentuneet parantuneiden liikenneyhteyksien vuoksi ja näin työpaikka ja asuminen voivat hajaantua laajemmille alueille. Pitkän matkan muutoissa painottuvat taas taloudelliset tekijät ja yksi indikaattori kuvaamaan tilannetta on työpaikkojen määrä eri puolilla maamme. Helsingin osuus maamme työpaikoista oli vuonna 2008 runsas 16 prosenttia, Helsingin seudun (Helsinki ja 14 lähikuntaa) 31 prosenttia. Sen sijaan Turun osuus maamme työpaikoista oli 4 prosenttia ja Turun seudun (Turku ja 10 lähikuntaa) vajaat 6 prosenttia. Oulun vastaava osuus oli 3 prosenttia ja Oulun seudun (Oulu ja 9 lähikuntaa) 4 prosenttia. Aineisto: Tilastokeskus.